

A koronavírus éve az Egyesült Államokban
Medscape Medical News, April 9, 2021

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, pandémia, koronavírus, COVID-19, Egyesült Államok

Forrás Internet-helye: <https://www.medscape.com/viewarticle/947316>

Az *Egészségügyi Világszervezet* egy éve nyilvánította pandémiává a koronavírus-járványt. **Tedros Adhanom Ghebreyesus főigazgató** a vírus terjedésének súlyosságáról és a téltenség veszélyeiről beszélt a világ számos országából származó riporterek előtt. Ebben az időpontban azonban a COVID-19 már két hónapja ismert volt.

Az alábbi összeállításban a *Medscape USA* szakértői áttekintik az elmúlt év történéseit, mulasztásait, tévhiteit, hibáit, melléfogásait, tanulságait.

Amerika lépéselőnyben volt. Távolról szemlélhette, hogy a pandémia hogyan söpör végig Kínán és Európán, anélkül, hogy az amerikaiak ezt mindennapjaikban megérezhették volna. Ugyanazon a napon, amikor az Egészségügyi Világszervezet kihirdette a pandémiát, **Donald Trump** azt üzent az Ovális Irodából, hogy „Velünk szemben a vírusnak nem lesz esélye. Egyetlen nemzet sem annyira felkészült és ellenállóképes mint az Egyesült Államok.” Az ország ma a fertőzöttek és a halálos esetek száma tekintetében is világszerte. Márpedig az Egyesült Államok rendelkezett pandémiatervvel. Ám arra épített, hogy a SARS-CoV-2 is az influenzavírusokhoz hasonlóan fog terjedni. Csak néhány közegészségügyi szakértő sejtette meg, hogy ez meddig tarthat és milyen veszélyekkel jár.

Dr. Michael Osterholm, a Center for Infectious Disease Research and Policy (CIDRAP) (University of Minnesota) igazgatója már korán felismerte, hogy az új típusú koronavírus nem az ismert mechanizmusok szerint működik. 2020 február végén a *New York Times*-ben tette közzé következtetéseit. Ebben „pandémiáról” írt és figyelmeztetett, hogy a vírus a levegőben terjed. Ez azonban akkor még a kutatók ingerküszöbét sem érte el. Osterholm oly mértékű ellenszélben érezte magát, mint életében még soha.

Amerikában lassan kitört a pánik. 2020. március 9-én, **Eben Brown, a Fox News riportere** **Dr. Nancy Messonnier-t, a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) szakértőjét** faggatta a járvány terjedéséről. Felvetette neki, hogy nemrég valakit gázmaszkban látott és nem kellene-e józan felvilágosítást nyújtani az új típusú koronavírus kockázatairól. Messonnier válasza szerint a maszkviselés az egészségügyi személyzet körében indokolt lehet, de nem gondolja, hogy minden amerikai maszkviselésre kellene kötelezni. Álláspontját akkor sok más egészségügyi szakértő osztotta.

Dr. Lisa Maragakis, a Johns Hopkins Health System járványügyi igazgatója 2020. március 11-én a Capitoliumban tartott briefingen kijelentette, hogy világszerte ugyan sokan viselnek maszkot, az aktuális irányelv szerint azonban erre semmi szükség és valójában nem segíti elő a védekezést. A maszkviselésről szóló kommunikáció aztán félresiklott. A maszkviselés hasznáról éppen elég bizonyíték állt rendelkezésre, az ázsiai országok többségében pedig általánossá vált.

Jeremy Howard, a University of San Francisco kutatója és egy önkéntesekből álló team lázas munkába kezdett, hogy meggyőzzék a közegészségügyi hivatalnokokat és a bizalmatlan nyilvánosságot a maszkviselés fontosságáról. Maragakis szerint a folyamat mindenki számára kínos volt. És a helyzetet még kínosabbá tette, hogy a polgárok minden ajánlást pontosan követtek. A tudományos ismereteket azonnal közzétették a nyilvánossággal is. A közfigyelem a kutatókat is meglepte. Ehhez Osterholm hozzáfűzi, hogy a politikusok és a kutatók különböző üzenetei miatt sikerült elveszíteni a lakosság bizalmát.

Dr. Maria Van Kerkhove, az Egészségügyi Világszervezet osztályvezetője 2020 júniusában tett egy kijelentést a vírus aszimptomatikus terjedéséről. „A rendelkezésünkre álló adatokból úgy tűnik, hogy a vírusnak egyik aszimptomatikus személyről egy másikra való átvitele még mindig igen ritkán fordul elő.” Másnap azonban helyesbített: az aszimptomatikus kifejezést a szó legszűkebb értelmében használta. Olyan COVID-19-fertőzött személyekről beszélt, akiknek nem voltak tüneteik. Gyakran fordul elő, hogy a vírus átvitele preszimptomatikus személyeknél megy végbe, ami azt jelenti, hogy valamikor kialakulhatnak a tünetek. Ezzel a kijelentésével szigorúan a WHO irányelveihez igazodott.

Igen ám, de az üdülőhajókon, hajléktalanszállókon, templomi kórusokban bekövetkező kitörések az ellenkezőjét sugallják.

Az *Annals of Internal Medicine* 2020 szeptemberi számában megjelent áttekintés szerint a koronavírussal való fertőzések 40-45%-a tünetmentes személyektől származhat.

Prof. Dr. Mark Heise genetikus (University of North Carolina, Chapel Hill) szerint SARS-1-nél a vírust terjesztőknek rendszerint tüneteik is voltak. Ezért saját bevallása szerint ő sem hitte volna, hogy a fertőződés aszimptomatikusan is bekövetkezhet. Még viszonylag keveset tudunk arról, hogy a SARS-CoV-2 miért vált ki sok nem légzőszervi tünetet, amilyenek gyulladáisos megbetegedéseknél tapasztalhatók és kardiológiai és neurológiai következményekkel járnak.

Donald Trump 2020. március 11-i beszédében hangsúlyozta a megelőző intézkedések és a kockázati csoportok, elsősorban az időskorúak és a krónikus betegek védelmének fontosságát. Szerinte azonban „A fiatal és egészséges emberek, ha meg is támadná őket a vírus, teljesen és gyorsan felgyógyulnak.” Ennek eredményeként az emberek Floridában és Texasban nem viseltek maszkot, az iskolákat pedig nem zárták be.

Dr. Cleavon Gilman new york-i sürgősségi orvos tapasztalatai szerint ez másképp van. Már 2020 márciusában sok fiatalok fertőződött került légzőkészülékre és meg is halt. Gilman beszámolója szerint erre a sorsra jutott 27 éves unokaöccse is, aki a *National Football League (NFL)* játékosjelöltje volt. Ezért gyűjteni kezdte és kitwittelte a fiatal fertőzöttekről szóló beszámolókat.

A *Centers for Disease Control and Prevention (CDC)* szerint 2020 nyarán a 30 éven aluli felnőttek az összes COVID-19-eset több mint 20%-át tették ki. Több mint 120.000 negyvenöt éven aluli amerikai halt bele a fertőzésbe. Gilman szerint a téves információ és a dezinformáció összességében több mint 525.000 amerikai életét követelte.

2020 áprilisában az *Egészségügyi Világszervezet* közleményt adott ki, miszerint nincsenek bizonyítékok arra, hogy a vírus a levegőben terjedne és betegséget okozna. Az aeroszolkutatók levegő után kapkodtak. **Prof. Dr. Kimberly Prather légkörkémikus (Scripps Institution of Oceanography)** kemény hangvételű levélben kérte a *Science* magazintól a tények tisztázását.

2020 júliusában kétszáz kutató nyílt levélben fordult az Egészségügyi Világszervezethez és követelte állásfoglalásának felülvizsgálatát. Ezt követően az Egészségügyi Világszervezet átdolgozta a vírus terjedéséről szóló irányelveit, amelyekben már azt olvashatjuk, hogy a vírus perzisztál a zárt és túlszűfolt terekben, mint az éttermek, fitness stúdiók, éjszakai klubok, imaházak.

2021 februárjában Joe Biden elnökhöz intézett levelükben a kutatók további intézkedésekre, többek között szigorúbb munkahelyi szabályok bevezetésére és az arcmaszkok új szabványainak kidolgozására szólítottak fel.

2020. március 11-én még senki sem tudta, hogy a vírus már Amerikában van. A kutatók becslése szerint az a 34 államban előforduló 500 eset és 19 haláleset, amelyről a CDC a pandémia bejelentésének időpontjában beszámolt, a tényleges eseteknek csak a töredéke.

Prof. Dr. Dr. Eric Topol, a Scripps Research, La Jolla kutatója, a Medscape USA főszerkesztője szerint az elmúlt évben sok volt a dezinformáció és a téves ajánlás. A politika beavatkozása miatt az első két hónapban egyáltalán nem végeztek tesztet, ami a vírus diffúz terjedésének kedvezett. „Ez megbocsáthatatlan, több ezer amerikai halálát okozó hiba.”

